

APEL DE PROPUNERI DE PROIECTE

PROGRAM DE GRANTURI

**IMPLEMENTAREA INOVAȚIILOR TEHNOLOGICE ÎN
PRODUCEREA ȘI PRELUCRAREA PRODUSELOR AGRICOLE PE
AMBELE MALURI ALE RÂULUI NISTRU**

**IMPLEMENTAT ÎN CADRUL PROIECTULUI „DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR DE EXPORT DE PE
AMBELE MALURI ALE NISTRULUI”, FINANȚAT DE SUEDIA ȘI IMPLEMENTAT DE PNUD**

Cuprins

CONTEXT	3
I. DESPRE PROGRAM	4
II. CRITERII DE ELIGIBILITATE	4
Sectoare eligibile	4
Aplicanții eligibili și calificările minime	5
Criterii de non-eligibilitate	5
Cheltuieli eligibile	6
Cheltuieli neeligibile	6
Aspecte financiare și de procurări.....	7
III. PROCEDURA DE APLICARE.....	8
IV. PROCEDURA DE SELECTARE	9
Criterii de evaluare a propunerilor de proiect	10
Anexe.....	11
Anexa nr. 1 Cererea de finanțare	11
Anexa nr.2 Declarația de asociere.....	11
Anexa nr. 3 Business plan (planificarea veniturilor și cheltuielilor)	11

CONTEXT

Micii antreprenori sunt forța motrice a dezvoltării unei economii și principalii generatori ai noilor locuri de muncă. În 2018, numărul salariaților care a activat în întreprinderile mici și mijlocii (IMM) reprezenta 60,7% din numărul total de salariați ai întreprinderilor, iar veniturile din vânzări ale întreprinderilor mici și mijlocii aveau o pondere de 40,4% din venituri din vânzări totale pe economie. Datele statistice arată că doar 26% din întreprinderi sunt conduse de femei și doar 10,6% din reprezentanții grupurilor vulnerabile sunt angajați în câmpul muncii. În cazul malului stâng al râului Nistru, economia regională se bazează pe câteva întreprinderi mari, în timp ce sectorul întreprinderilor micro, mici și mijlocii (în continuare IMMM) este slab dezvoltat.

Totodată, efectele pandemiei de coronavirus sunt resimțite de către mediul de afaceri de pe ambele maluri. Restricțiile administrative, perturbarea canalelor de distribuție, lipsa materiei prime, incapacitatea companiilor de a se adapta cerințelor pieței, lipsa capacităților de transport și logistică, digitalizare insuficientă a operațiunilor comerciale și financiare poate rezulta în scăderea drastică a veniturilor, reducerea personalului sau chiar falimentul companiilor. IMMMle sunt cel mai vulnerabile, deoarece, adesea, nu dispun de rezerve financiare și nu au planuri anticriză. Pe lângă efectele directe asupra afacerilor, pandemia COVID-19 a afectat grupurile vulnerabile, inclusiv migrații reveniți și familiile lor.

Potențialul agricol al ambelor maluri urmează a fi valorificat prin creșterea competitivității întreprinderilor, aplicarea tehnologiilor inovatoare și penetrarea noilor piețe de desfacere. Accesarea noilor piețe poate avea loc doar în condițiile respectării parametrilor de calitate, cantitate, omogenitate și preț concurențial. Atingerea acestor performanțe pot avea loc în contextul redresării esențiale a sectorului, cu atragerea resurselor necesare de capital uman și financiar. Totodată, o parte din întreprinderile din sectorul agro-industrial de pe ambele maluri trebuie să își realoce activitatea prin crearea unor capacități de producție noi, prin desfășurarea unor activități noi sau prin implementarea unor proiecte de investiții noi, iar pentru aceasta au nevoie de resurse financiare pentru investiții astfel încât să se creeze capacități de producție noi și să se poată obține produse și servicii noi adaptate la cerințele consumatorilor.

Ca răspuns la cele relatate mai sus, proiectul "Dezvoltarea capacităților de export de pe ambele maluri ale Nistrului" (proiectul AdTrade), finanțat de Suedia și implementat de PNUD Moldova lansează un nou programul de susținerea a producătorilor și procesatorilor agricoli cu scopul de a ajuta întreprinderile care activează în sector să minimizeze efectele negative ale crizei și totodată să ofere premise pentru creșterea comerțului și exportului.

I. DESPRE PROGRAM

Acest concurs este lansat cu scopul de a identifica producătorii și procesatorii agricoli de pe ambele maluri ale râului dispuși să-și unească eforturile pentru a adopta tehnologii agricole îmbunătățite și inovații în procesul de producere și prelucrare a produselor agricole astfel, pentru a penetra noi piețe de export sau pentru ași mări prezența pe piața domestică sau cea externă, sprijiniți de cunoștințele și abilitățile unei organizații de susținere a afacerilor (asociația profesională de profil, organizația profesională de produs, camere de comerț și industrie, alți prestatori de servicii în afaceri care prin statut nu sunt entități private.

Programul de granturi va susține financiar cel puțin 5 proiecte de creare a parteneriatelor între producătorii și procesatorii de pe ambele maluri ale Nistrului cu un buget de maximum USD50,000 fiecare. Proiectele selectate vor beneficia de suport financiar pentru procurarea de echipamente și utilaje inovative, care de rând cu cunoștințele și abilitățile oferite de organizația de susținere a afacerilor vor contribui la:

- (i) crearea parteneriatelor între companiile din stânga și dreapta Nistrului,
- (ii) dezvoltarea capacităților de producere și post-recoltare, inclusiv păstrare, procesare și export a producției agroindustriale,
- (iii) sporirea competitivității produselor agricole din stânga și dreapta Nistrului prin reducerea costurilor de producere și modernizare a procesului tehnologic,
- (iv) facilitarea accesului producătorilor sau procesatorilor din stânga Nistrului la oportunitățile oferite de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte,
- (v) crearea noilor locuri de muncă, în special pentru femei și familiile social-vulnerabile
- (vi) crearea și popularizarea modelelor de business prin care se va demonstra beneficiul cooperării producătorilor și/sau procesatorilor de pe ambele maluri ale Nistrului.

O propunere de proiect de succes trebuie să prevadă intervenții pentru fiecare din cele menționate mai sus. Activitățile în cadrul proiectului trebuie să fie corelate cu scopul programului de granturi și să se bazeze pe competențele și capacitățile aplicanților.

II. CRITERII DE ELIGIBILITATE

Sectoare eligibile

- Sectorul horticol: producerea și procesarea fructelor, legumelor și strugurilor de masă, precum și alte activități post-recoltare.
- Sectorul fitotehnic: producerea și procesarea plantelor etero-oleaginoase, medicinale și condimentare.

- Sectorul zootehnic: creșterea și valorificarea produselor din apicultură, ovinelor, bovinelor și caprinelor, inclusiv procesarea produselor derivate din lapte.

Aplicanții eligibili și calificările minime

Dosarul de participare poate fi depus de organizațiile de susținere a afacerilor (asociație profesională de profil, organizație profesională de produs, cameră de comerț și industrie, prestatori de servicii în afaceri) de pe malul stâng sau malul drept, în calitate de aplicant principal, în conformitate cu următoarele principii:

- Propunerea de proiect identifică cel puțin 2 producători sau, după caz, cel puțin un producător și un procesator de pe ambele maluri, având activitate similară sau conexasă, (numiți în continuare și „aplicant secundar”), care își exprimă angajamentul și acordul ca în decurs de cel mult 1 (o) lună de la data primirii notificării de selectare/acordare a grantului să înregistreze una din următoarele forme de asociere: cooperativă de întreprinzător, societate cu răspundere limitată, societate pe acțiuni sau contract de societate civilă cu perioada de valabilitate de cel puțin 3 ani.
- În calitate de aplicanți secundari sunt eligibile microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii de pe ambele maluri ale Nistrului, care în urma asocierii își iau angajamentul să creeze cel puțin 3 locuri de muncă noi sau echivalentul celor cu timp parțial de muncă cu angajarea, îndeosebi a persoanelor care reprezintă grupuri vulnerabile, prioritar pentru femei și migranți reveniți de curând în țară (pe malul drept sau malul stâng) sau vor menține cel puțin trei locuri de muncă existente în contextul situației provocate de pandemie.
- În cazul în care aplicantul principal este o organizație de susținere a afacerilor de pe malul stâng, acesta va identifica o asociație obștească de pe malul drept pentru delegarea serviciilor de achiziții pentru beneficiarii de pe malul drept.
- În cadrul acestui concurs, fiecare organizație de susținere a afacerilor, în calitate de aplicant principal, va putea să depună cel mult 2 (două) dosare de participare, implicând producători sau după caz producători și procesatori diferiți;
- Cel puțin unul dintre asociați trebuie să dovedească prin acte experiența de cel puțin 2 (doi) ani în activitățile de producere și/sau procesare pentru domeniul la care aplică.
- Organizația aplicant, producătorii și procesatorii agricoli care în momentul depunerii dosarului de participare nu au datorii sau arierate pentru impozite, taxe și amenzi.

Criterii de non-eligibilitate

- Aplicantul principal și/sau aplicanții secundari au săvârșit erori de gestiune profesională sau financiară, cu dovezi care sunt recunoscute de PNUD Moldova

- Aplicantul principal și / sau co-aplicantul este o entitate privată
- Aplicantul principal și/sau aplicanții secundari au înregistrat în istoria sa neconformări cu obligații contractuale ce derivă din aranjamentele precedente cu organizațiile donatoare.
- Aplicantul principal și/sau aplicanții secundari sunt persoane juridice în proprietatea statului sau fondate de autorități publice
- Aplicantul principal și/sau aplicantul secundar sunt entități deținute sau printre acționarii majoritari ale acestora figurează funcționari publici de pe ambele maluri ale Nistrului
- Aplicantul principal și/sau aplicantul secundar sunt afiliați sau depind financiar de celelalte companii care participă la proiecte
- Perioada de implementare a propunerii de proiect depășește 12 luni.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile eligibile în cadrul propunerii de proiect vor include, dar nu se vor limita la următoarele:

- Consultanță de dezvoltare a afacerii;
- Cheltuieli de administrare a proiectului;
- Proiectare și instalare;
- Utilaj și echipament pentru păstrare, pre răcire/răcire, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, ambalare;
- Utilaje și echipamente tehnologice pentru spațiile de expediție, recepție, spălare, sortare și ambalare;
- Utilaje de producere a sucurilor sau concentratului de suc;
- Utilaj și echipament pentru procesarea și prelucrarea primară/finită;
- Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru uscare;
- Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru congelare;
- Materiale de construcție utilizate la construcția sau renovarea facilităților pentru colectarea-procesarea primară/finită
- Stație de pre-epurare a apelor reziduale și sistem de canalizare
- Construcția rețelelor de alimentare cu apă pentru irigare (aceste sisteme vor include: conducta de aprovizionare de apă de la sursă pînă la cîmp, bazin de acumulare/stocare a apei, stație de pompare

Cheltuieli neeligibile

- Procurarea de puiți și semințe, autovehicule inclusiv motociclete, produse farmaceutice, echipament medical, etc orice alt echipament sau activitate care nu contribuie la atingerea obiectivelor proiectului.
- Procurarea de bunuri și echipamente uzate.

- Cheltuieli pentru ceremonii, petreceri, celebrări, precum și pentru a procura sau a produce băuturi alcoolice, articole din tutun, armament, produse de lux, alte mărfuri interzise în baza regulamentelor ONU, inclusiv cele ce țin de organizarea jocurilor de noroc.
- Achiziție sau activități care au fost acoperite anterior din alte surse.
- Plați în numerar.
- Costuri pentru campanii mass-media de informare.
- Costuri pentru cumpărarea terenului agricol, de construcție și/sau exploatațiilor agricole.
- Acoperirea obligațiunilor financiare (datorii, credite, penalități, amenzi, etc.).
- Cheltuieli pentru obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor.
- Completarea disponibilului de numerar
- Remunerarea muncii, altele decât (cu excepția) cea destinată consultanței în dezvoltarea afacerii și administrării proiectului suportate de organizația de susținere a afacerilor;
- Cheltuieli de administrare a proiectului .
- Sponsorizări individuale pentru participare la conferințe sau congrese.
- Orice costuri realizate anterior înainte de semnarea contractului de finanțare (inclusiv costurile legate de pregătirea proiectului).
- Costuri pentru elaborarea studiului de fezabilitate.
- Taxe, inclusiv TVA, comisioane, etc.
- Pierderi în raport cu fluctuațiile cursului valutar.
- Patente, licențe și francize.
- Costuri de deplasare, diurna.
- Cheltuieli pentru mobila, echipamente și consumabile pentru oficiu, costuri de mentenanță pentru echipamentul procurat în cadrul proiectului.

Aspecte financiare și de procurări

În cadrul prezentului apel, vor fi co-finanțate cel puțin 5 (cinci) proiecte investiționale care vor corespunde criteriilor de eligibilitate expuse mai sus. Pentru realizarea acestor proiecte investiționale, programul actual de granturi oferă contribuție financiară nerambursabilă de cel mult USD 50.000 (cincizeci de mii dolari SUA) pentru fiecare proiect investițional. Proiectele depuse urmează să întrunească adițional următoarele condiții:

- Co-finanțarea din partea aplicantului (principal și/sau secundar) va constitui cel puțin 20% din suma costurilor eligibile ale proiectului investițional.
- Bugetul destinat administrării proiectului, inclusiv a echipei de coordonare și consultanței pentru sporirea capacităților nu va depăși 25% din bugetul total al proiectului.

- Co-finanțarea din partea aplicanților și partenerilor¹ (în cazul în care există) se accepta doar sub formă de numerar (mijloace bănești). Co-finanțarea din partea partenerilor poate acoperi o parte sau integral responsabilitatea de co-finanțare a aplicanților pentru implementarea proiectului investițional, fiind considerată contribuție ne-rambursabilă.
- În cazul în care dosarul de aplicare înaintat va fi recomandat spre finanțare, aplicantul principal (asociația profesională de profil, organizația profesională de produs, camera de comerț și industrie, prestatori de servicii în afaceri) va deschide un cont curent bancar separat, destinat implementării proiectului unde va fi transferată contribuția entităților asociate, aplicantului principal și partenerilor (după caz) și contribuția de grant din cadrul acestui apel. Gestionarea contului va fi efectuată de către aplicantul principal.
- Echipamentele și utilajele achiziționate în cadrul proiectului vor fi provizoriu în proprietatea organizației de susținere a afacerilor, care participă în calitate de aplicant principal, și se vor transmite în folosință temporară aplicanților secundari asociați pe durata implementării proiectului. Ulterior, după finalizarea proiectului, utilajul și echipamentul va fi transferat în proprietate deplină comună a asociațiilor care participă în calitate de aplicant secundar.

III. PROCEDURA DE APLICARE

Potențialii beneficiari, care întrunesc condițiile prezentului apel, pot aplica la concurs, înaintând dosarul de participare, care va include:

- Cererea de finanțare care urmează a fi semnată de către aplicantul principal și aplicanții secundari, iar în cazul în care aplicantul principal este de pe malul stâng, cererea de finanțare urmează a fi contrasemnată și de către asociația obștească de pe malul drept căreia îi vor fi delegate serviciile de achiziții pentru beneficiarii de pe malul drept.
- Declarația de asociere, care va include și forma aleasă de asociere, semnată de producători și procesatori de pe ambele maluri
- Business plan (planificarea veniturilor și cheltuielilor)
- Copia de pe certificatul de înregistrare a aplicantului principal și aplicanților secundari.
- CV-ul aplicantului principal care va descrie experiența relevantă în cadrul unor proiecte similare.
- Copiile rapoartelor situațiilor financiare ale aplicanților secundari pentru ultimii 2 ani

Dosarul de participare poate fi completat în limba română, rusă sau engleză. Cererile completate de mână nu vor fi acceptate.

---

¹ Autorități administrative centrale, instituții publice, proiecte de asistență externă sau donatori, care vor acoperi necondiționat o parte sau toată contribuția unui viitor asociat sau contribuția integrală a asociațiilor în cadrul propunerii de proiect.

În cadrul prezentului Program de granturi, aplicantul principal poate depune cel mult două dosare de participare, implicând producători sau după caz producători și procesatori diferiți.

Dosarul de participare și Ghidul aplicantului pot fi accesate pe pagina web PNUD în Moldova (<http://www.undp.md/tenders/index.shtml>). Aceste documente de asemenea pot fi primite prin solicitare la adresa de e-mail: cornelia.panico@undp.org.

Dosarul de participare va fi depus în format electronic, prin email, la adresele dumitru.udrea@undp.org și cornelia.panico@undp.org până la expirarea termenului limită de 5 februarie 2021, orele 16.00. Subiectul mesajului: EOI /Program de Grant/AgroExport.

Cererile de finanțare expediate prin orice alte mijloace vor fi respinse. Cererile de aplicare incomplete sau cele depuse după termenul limită nu vor fi examinate. Cererile de aplicare depuse prin poștă electronică nu trebuie să depășească 20 MB. Cererile de aplicare mai mari de 20 MB urmează să fie divizate în câteva mesaje și subiectul fiecărui mesaj trebuie să indice “partea x din y” pe lângă marcajul “EOI/Program de Grant/Agro Export”, menționat mai sus.

Clarificări privind dosarul de participare pot fi solicitate la adresa dumitru.udrea@undp.org sau cornelia.panico@undp.org.

IV. PROCEDURA DE SELECTARE

Selectarea propunerilor de proiecte se va baza pe principiile de merit, transparență, egalitate și utilizare rațională de fonduri. Evaluarea propunerilor de proiect include două etape:

Etapa I: Verificarea administrativă. În cadrul acestei etape vor fi verificate eligibilitatea proiectelor depuse și a aplicanților, experiența aplicantului de bază, angajamentul de formare a parteneriatelor prin asociere între aplicanții secundari, precum și relevanța bugetului și fezabilitatea financiară a proiectului. Doar proiectele care au trecut etapa de verificare administrativă vor fi admise pentru următoarea etapă de evaluare.

Etapa II: Evaluarea calitativă a proiectelor. Activitățile de evaluare la această etapă sunt realizate de un Comitet de Evaluare în baza criteriilor de evaluare. Proiectele care vor acumula cel mai mare punctaj vor fi recomandate spre finanțare și aprobate de Consiliul Proiectului AdTrade.

Criterii de evaluare a propunerilor de proiect

Criterii de evaluare	Punctaj
Propunerea de proiect are ca scop penetrarea de noi piețe de export	30
Propunerea de proiect are ca scop mărirea prezenței pe piața internă sau cea externă	20
Relevanța și consistența bugetului	20
Afaceri gestionate de femei	20
Propunerea de proiect demonstrează impact pozitiv clar asupra grupurilor vulnerabile, persoanelor cu dizabilități, migranți reîntorși recent în țară	20
Numărul de membri în viitoarea asocieră	
• 2 - 3 membri	10
• 4 - 6 membri	15
• 7 membri și mai mult	20
În rezultatul implementării proiectului vor fi păstrate locurile de muncă sau create suplimentar:	
• Vor fi păstrate locurile de muncă	10
• 1-3 locuri de muncă nou create	15
• 4 și mai multe locuri de muncă nou create	20
Proiectul presupune implementarea unei idei inovatoare de afaceri ce include tehnologii noi, reducerea costurilor de producere, adaptarea producerii și/sau procesării la noile necesități ale pieței în contextul COVID – 19	20
Aplicantul principal a implementat proiecte similare:	
• 1 - 2 proiecte	5
• 3 - 4 proiecte	10
• 5 proiecte și mai mult	15
Co-finanțarea proiectului se va realiza în proporție de:	
• 20%	5
• 21 - 40 %	10
• Mai mult de 40%	15
Total	200

Anexe

Anexa nr. 1 Cererea de finanțare

Anexa nr.2 Declarația de asociere

Anexa nr. 3 Business plan (planificarea veniturilor și cheltuielilor)